

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 8P/33/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8317200672
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubov Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2019:8317200672.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Ľubov Vargovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. M. Š., W.. XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, za účasti rodičov U. Š., bytom E. Y. XX, T., právne zastúpeného Mgr. Valérom Podolským, advokátom, Nám. Slobody 1, Humenné a R. Š., W.. XX.XX.XXXX, bytom M.L. XXXX/XX, Q., právne zastúpenej JUDr. Františkom Svatuškom, advokátom, Nám. Slobody 25, Humenné, o zvýšenie a zníženie výživného a o zverenie mal. dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov takto

rozhodol:

- I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Humenné č.k. 10P/481/2012-27 zo dňa 01.03.2013 vo výroku o výživnom tak, že z v y š u j e výživné na mal. M. Š., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 80,-- eur mesačne na sumu 130,-- eur mesačne, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci počnúc dňom 26.01.2017.
- II. D I Ź n é výživné za obdobie od 26.01.2017 do 15.02.2019 povoľuje otcovi zaplatiť do 31.12.2019.
- III. V prevyšujúcej časti súd návrh matky z a m i e t a .
- IV. Návrh otca na zníženie výživného z a m i e t a .
- V. Návrh otca na zverenie mal. M. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov z a s t a v u j e .
- VI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Matka mal. M. podala dňa 26.01.2017 na súd návrh, v ktorom žiadala, aby súd zmenil rozsudok Okresného súdu Humenné č. k. 10P/481/2012 zo dňa 01.03.2013 tak, že zvýši výživné zo strany otca pre mal. M. zo sumy 80,- eur mesačne na sumu 150,- eur mesačne od podania návrhu.
2. Návrh odôvodnila tým, že sa o mal. M. vzhľadom na jej vek a potreby osobne stará. Rovnako sa stará aj o svoju plnoletú dcéru W. Š., W.. XX.XX.XXXX. Náklady spojené s výchovou mal. M. neustále narastajú. Matka má zvýšené výdavky na stravu, na oblečenie, na drogériu. Zmena pomerov odôvodňujúca podanie tohto návrhu na zvýšenie výživného nastala hlavne v tom, že mal. M. je vekovo staršia a v tomto školskom roku nastúpila do 8. ročníka povinnej školskej dochádzky. Mesačné náklady spojené so zabezpečením výchovy a výživy mal. M. pozostávajú z výdavkov na školské potreby vo výške 30,- eur , na stravné v ZŠ vo výške 20,- eur, oblečenie vo výške 60,- eur a výdavkov na obuv 50,- eur. Matke finančne vypomáha jej rodina, bez pomoci ktorej by svoju finančnú situáciu zvládala len s ťažkosťami. Matka má vedomosť o tom, že otec je zamestnaný, avšak výšku jeho mesačného príjmu nepozná. Ona je toho času zamestnaná iba na dohodu o vykonaní práce s dojednaným rozsahom

práce max. 15 hodín týždenne, poberá dávku v nezamestnanosti od 14.07.2016 do 13.01.2017 vo výške 50% denného vymeriavacieho základu 20,66 eur. Príjmom matky je aj poberanie prídavku na dieťa vo výške 23,52 eur mesačne. Iné príjmy nemá. Mesačné výdavky matky sú náklady spojené s bývaním, náklady na elektrinu, plyn a koncesionársky poplatok mesačne, náklady na stravu vo výške 200,- eur mesačne. Súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak došlo k zmene pomerov. V čase vyhlásenia posledného rozsudku bola mal. M. vo veku 11 rokov a výška výživného bola v tom čase určená na sumu 80,00,- eur mesačne. Stanovená výška výživného pre mal. M. vo výške 80,- eur mesačne nie je postačujúca na zabezpečenie ani jej základných životných potrieb.

3. Otec sa k návrhu písomne vyjadril v podaní doručenom súdu dňa 15.03.2017, v ktorom uviedol, že v zmysle konštantnej judikatúry NS CR / Rc 27/74 Rozsudok I2Co 140/73, ZSR 74,3:170/, dôvodom na zvýšenie výživného nemôže byť akákoľvek zmena pomerov, ale len taká, ktorá má význam pre záver, že výživné stanovené v predchádzajúcom rozhodnutí už nezodpovedá zmenenej situácii, tak na strane osôb k výžive povinných, ako aj osoby k výžive oprávnenej. S poukazom na judikatúru NS SR, nestačí len úvaha o tom, či doterajšie výživné /tj. výživné určené pôvodným resp. posledným rozsudkom Okresného súdu Humenné/ je primerané, lebo by išlo o neprípustnú reparáciu právoplatného rozsudku, v našom prípade o neprípustnú reparáciu posledného rozsudku Okresného súdu Humenné týkajúceho sa úpravy práv a povinností k maloletej. Je poľutovaniahodné, že matka žiada zvýšenie výživného /s tým, že odôvodňuje návrh okrem iného aj nákladmi na školu/, pritom uvedená maloletá dcéra v dôsledku liknavého prístupu resp. zanedbávania zo strany matky v škole dokonca prepadla, čo je doslova tragické a je to na zamyslenie, či nie je na mieste skôr zverenie maloletej minimálne do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Má za to, že uvedený návrh na zvýšenie výživného je navyše len podráždenou reakciou na výsledok konania č. 15C/50/2016, vedeného na Okresnom súde Humenné, v rámci ktorého bola matka voči otcovi uznesením zo dňa 04.11.2016 zaviazaná na úhradu 757,05 eur s prísl. v mesačných splátkach, každej v sume 40,- eur počnúc januárom 2017, ktoré si chce bezprostredne po vykonateľnosti uvedeného rozhodnutia kompenzovať prostredníctvom vyššieho výživného, čo sa úplne míňa účelu výživného. S poukazom na uvedené skutočnosti žiadal návrh na zvýšenie výživného zamietnuť.

4. Právna zástupkyňa matky na pojednávaní dňa 12.04.2017 uviedla, že matka trvá na zvýšení výživného zo strany otca pre mal. dcéru, avšak na rozdiel od písomného návrhu žiada zvýšiť výživné zo sumy 80,- eur mesačne na sumu 250,- eur mesačne.

5. Matka doručila súdu dňa 26.04.2017 písomné vyjadrenie, v ktorom uviedla, že otec na základe súdneho rozhodnutia prispieva na výživu mal. M. sumou vo výške 80,- eur mesačne. Touto sumou prispieva odporca na výživu svojho mal. dieťaťa od času, kedy mala mal. dcéra jedenásť rokov a bola študentkou 6. ročníka Základnej školy H. Q. U. Q.. Výdavky na mal. M. z roka na rok narastajú. Suma 80,- eur, ktorá bola priznaná súdom na výživné pre mal. M. v žiadnom prípade nepokrýva jej odôvodnené a nevyhnutné náklady spojené s jej výživou a výchovou. Matka mal. M. okrem toho, že jej poskytuje celodennú starostlivosť, ktorú je možné považovať za plnenie vyživovacej povinnosti, znáša aj všetky finančné náklady na jej výživu, pričom otec mal. M. napriek svojim schopnostiam a možnostiam sa môže podieľať na výžive pre mal. M. aj vo väčšom rozsahu, pretože pri určovaní výživného pre mal. dieťa by mal súd okrem potrieb dieťaťa zohľadňovať aj schopnosti a možnosti povinného rodiča. V čase posledného rozhodnutia mal otec vyživovaciu povinnosť aj voči druhej dcére W. Š. a od mesiaca 09/2015 otcovi odpadla ďalšia vyživovacia povinnosť voči staršej dcére. Matka je registrovaná na ÚPSVaR Humenné a dňa 06.04.2017 jej bola priznaná pomoc v hmotnej núdzi v sume 143,60 eur mesačne od 01.03.2017 ako fyzickej osobe v hmotnej núdzi, zároveň poberá prídavok na dieťa vo výške 23,52 eur mesačne. Nemá iný príjem a zároveň nie je poberateľom iných príspevkov, resp. dávok. Mesačne uhradza splátku úveru vo výške 110,41 eur zo dňa 13.01.2016 poskytnutého Slovenskou sporiteľňou, a.s. v celkovej výške 21.140,00 eur. Uvedený úver bol matkou použitý na vyplatenie vyrovnávacieho podielu pre otca z titulu vyporiadania BSM na čas po rozvode. Taktiež matka spláca záväzok voči otcovi vo výške 757,05 eur, mesačne po 40,- eur mesačne od mesiaca január 2017 na základe rozhodnutia - Uznesenie Okresného súdu Humenné, sp. zn. 15C/50/2016, zo dňa 04.11.2016. Mal. M. v mesiaci máj 2017 absolvuje školský výlet, na ktorý mala výdavky vo výške 120,- eur. Uvedená suma jej bola poskytnutá matkou pani K. Š., ktorá jej mesačne pomáha pokrývať výdavky na mal. M.. Y. M. navštevuje školské krúžky a to volejbal, vybíjanú a matematiku. Uvedené školské aktivity nie sú spolplatnené, okrem volejbalu, ktorý matka mesačne uhradza sumou vo výške 2,00 eur. Tieto aktivity mal. M. dáva do pozornosti súdu z dôvodu, že aj keď nie sú tieto aktivity spolplatnené vyššou sumou, výdavky na

športové ošatenie sú v danom prípade dosť vysoké a bez pomoci starej matky, ako aj bez pomoci staršej dcéry, by tieto aktivity mal. M. nemohla absolvovať. Mesačne pomáha stará matka uhrádzať paušál pre mal. M. vo výške 10,- eur a taktiež pomáha finančne pokryť náklady na ošatenie a stravu vnučky mal. M.. Matka uhrádza náklady spojené s bývaním, náklady na elektrinu, plyn a koncesionársky poplatok mesačne cca 220,- eur.

6. Právny zástupca otca na pojednávaní dňa 12.04.2017 navrhol zverenie mal. M. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Na pojednávaní dňa 16.11.2017 uviedol, že otec odišiel z Q. do T., kde si spoločne s priateľkou kúpil byt a zamestnal sa ako kuchár. Poukázal na to, že matka je vlastníčkou 2 nehnuteľností. Matka na tom istom pojednávaní uviedla, že v druhom byte býva jej matka, ktorá tam má právo doživotného bývania.

7. Dňa 26.01.2018 otec doručil súdu návrh na zníženie výživného, v ktorom žiadal, aby súd znížil výživné z jeho strany pre mal. M. zo sumy 80,- eur mesačne na sumu 27,32 eur mesačne od podania návrhu.

8. Právna zástupkyňa matky na pojednávaní dňa 26.02.2019 trvala na zvýšení výživného na sumu 250,- eur mesačne.

9. Právny zástupca otca na tom istom pojednávaní uviedol, že súhlasí so zvýšením výživného zo strany otca pre mal. M. na sumu max. 100,- eur mesačne. Návrh na zverenie mal. M. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov vzal späť. Uviedol, že otec spláca hypotéku a finančné prostriedky na tento účel si požičiava od svojich rodičov.

10. Podľa § 29 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť v časti, súd konanie v tejto časti zastaví.

11. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

14. Podľa § 64 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 75 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, pri určení výživného súd prihliadne na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne ja na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

16. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

17. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

18. Pretože právny zástupca otca vzal na pojednávaní dňa 26.02.2019 návrh na zverenie mal. M. do striedavej osobnej starostlivosti späť, súd v súlade s § 29 Civilného mimosporového poriadku konanie v tejto časti zastavil.

19. Súd vykonal vo veci dokazovanie a zistil, že rodičia mal. M. nie sú manželia a nežijú v spoločnej domácnosti. Ich manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 10P/481/2012 zo dňa 01.03.2013. Na čas po rozvode bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu sumou vo výške 80,- eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

20. Matka maloletej M. pracovala v tom čase v spoločnosti Oldrati Slovensko, s.r.o. s čistým zárobkom vo výške cca 400,- eur mesačne. Otec bol v čase rozvodového konania zamestnaný v spoločnosti Chemes, a.s. a dosahoval čistý príjem vo výške 661,94 eur mesačne.

21. Matka v súčasnosti pracuje v spoločnosti N., s.r.o. Q. a lustráciou v sociálnej poisťovni bolo zistené, že v novembri 2018 dosiahla vymeriavací základ vo výške 665,52 eur mesačne a v decembri 2018 v výške 631,67 eur mesačne. Od 12.06.2017 do 31.10.2018 bola zamestnaná u U. V., kde dosiahla vymeriavací základ v priemernej výške 266,98 eur mesačne.

22. Otec bol od 16.11.2009 do 31.08.2017 zamestnancom spoločnosti Z., a.s. Humenné a podľa lustrácie v sociálnej poisťovni dosahoval vymeriavací základ od 02/2017 - 05/2017 v priemernej výške 722,89 eur mesačne. Z opisu mzdového listu bolo zistené, že za rok 2016 mal v tejto spoločnosti čistú priemernú mzdu vo výške 616,97 eur mesačne. Z oznámenia spoločnosti Z., a.s. zo dňa 25.06.2018 vyplýva, že otec skončil pracovný pomer v tejto spoločnosti výpoveďou, pričom zamestnávateľ potvrdil, že v prípade, ak by výpoveď nepodal, mohol v spoločnosti pracovať aj naďalej. Otec následne od 18.09.2017 do 15.10.2017 pracoval na základe dohody o pracovnej činnosti pre zamestnávateľa V. T. - B. a dosiahol vymeriavací základ za 09/2017 vo výške 110,- eur mesačne a za 10/2017 vo výške 50,- eur mesačne. Od 16.10.2017 pracuje pre tohto istého zamestnávateľa, ale už ako riadny zamestnanec a od 10/2017 - 12/2018 dosiahol vymeriavací základ v priemernej výške 457,32 eur mesačne.

23. Maloletá M. bola v čase posledného rozhodnutia o výživnom žiačkou 5. ročníka na II. stupni základnej školy a v súčasnosti je žiačkou 9. ročníka základnej školy.

24. Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom je možné zmeniť, ak sa zmenia pomery. Výživné je možné zmeniť v prípade zmeny pomerov, ktoré môžu nastať tak na strane rodičov, ako aj na strane maloletých detí. Na strane dieťaťa dochádza k zmene pomerov pomerne často. Základná zmena sa týka veku dieťaťa. Je prirodzené, že s pribúdajúcim vekom dieťaťa rastú aj náklady na jeho výchovu a výživu.

25. Po vykonanom dokazovaní dospel súd k záveru, že zvýšenie výživného pre mal. M. zo strany otca je dôvodné. Od poslednej úpravy výživného uplynulo 6 rokov a pomery na strane maloletej sa zmenili, v dôsledku pribúdajúceho veku stúpajú náklady na jej základné potreby, na stravu, ošatenie, obuv, učebné pomôcky, zdravotnú starostlivosť a na voľno - časové aktivity. Náklady na výchovu a výživu maloletej sa zvyšujú aj v súvislosti s rastom cien tovarov, potravín a iných životných nákladov, ktoré je súd povinný pri posudzovaní otázky zmeny pomerov zohľadniť.

26. K zmene pomerov došlo aj na strane otca, pretože v čase rozvodového konania mal čistý priemerný príjem vo výške 661,94 eur mesačne, avšak zo zamestnania odišiel na základe ním podanej výpovede, odsťahoval sa do Prešova, kúpil si spoločne s priateľkou byt a spláca hypotekárny úver, na ktorý si podľa vyjadrenia jeho právneho zástupcu na pojednávaní dňa 26.02.2019 požičiava finančné prostriedky od svojich rodičov. V súčasnom zamestnaní je jeho príjem nižší ako bol v spoločnosti Z., E..L., nakoľko od 10/2017 - 12/2018 dosiahol vymeriavací základ v priemernej výške 457,32 eur mesačne, avšak od 01.07.2015 mu odpadla vyživovacia povinnosť vo výške 80,- eur mesačne k plnoletej dcére W. Š., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bola zrušená rozsudkom Okresného súdu Humenné č. k. 12C/195/2015 zo dňa 24.08.2015. Ďalšia vyživovacia povinnosť mu nepribudla a preto je podľa názoru súdu v jeho schopnostiach a možnostiach prispievať na výchovu a výživu vyšším výživným, ktoré bude zodpovedať odôvodneným potrebám maloletej. Maloletá M. má 17 rokov a náklady u nej sú porovnateľné s nákladmi ako u dospelého človeka. Vychádzajúc z uvedených skutočností súd zvýšil výživné pre mal. M.K. zo strany otca zo sumy 80,- eur na sumu 130,- eur mesačne s účinnosťou od 26.01.2017, v prevyšujúcej časti návrh matky zamietol a zamietol aj návrh otca na zníženie výživného.

27. Podľa rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. 10P/481/2012 zo dňa 01.03.2013 má otec platiť výživné pre mal. M. po 80,- eur mesačne. Na základe zvýšenia výživného má otec za čas od 26.01.2017 do 31.01.2017 zaplatiť pre mal. M. o 9,67 eur viac, za čas od 01.02.2017 do 31.01.2019 má zaplatiť o 1200,- eur viac a od 01.02.2019 do 15.02.2019 má zaplatiť o 26,78 eur viac, spolu teda dlžné výživné od 26.01.2017 do 15.02.2019 predstavuje sumu 1236,45 eur, ktorú súd vzhľadom na výšku dlžnej sumy povolil otcovi uhradiť do 31.12.2019.

28. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, a ak ide o výkon rozhodnutia vo veciach starostlivosti o maloleté deti, mimo peňažnej povinnosti, výkon rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny podaním návrhu na výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku.